

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Ізолятора тимчасового тримання № 7
Головного управління Національної поліції в Сумській області
28 лютого 2024 року

місто Суми, 2024 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 28.02.2024 групою НПМ здійснено відвідування Ізолятора тимчасового тримання № 7 Головного управління Національної поліції в Сумській області (далі – ІТТ № 7, ІТТ, ізолятор).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Бурка Олександр Володимирович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Корсун Оксана Василівна, представник громадської організації.

Ізолятор розташований за адресою: вул. Тараса Шевченка, 12, м. Лебедин, Сумський район, Сумська область, 42200.

Керівництво місця несвободи:

- Подмазка Юрій Вікторович – начальник ІТТ (на момент відвідування перебував у відпустці);

- Герасименко Микола Васильович - виконуючий обов'язки начальника ІТТ.

Попереднє відвідування ізолятора групою НПМ не здійснювалося.

Ізолятор розміщений в одній будівлі з відділенням поліції № 3 (м. Лебедин) Сумського районного управління поліції ГУНП в Сумській області у центральній частині міста.

На вході до ізолятора наявна інформація про найменування ІТТ.

Біля вхідних дверей розміщена кнопка виклику постового ІТТ, яка знаходиться у технічно справному стані.

Сходи, що ведуть до приміщення ІТТ, обладнані стаціонарним пандусом для маломобільних груп населення (далі – МГН).

Штатна чисельність персоналу ІТТ складається із 16 посад, 1 посада помічника чергового є некомплектованою.

Ліміт наповнення ізолятора 7 осіб.

З початку 2024 року в ІТТ утримувалось 11 осіб.

Станом на 28.02.2024 в ізоляторі перебувало 3 особи, які відбували покарання у вигляді адміністративного арешту.

Групою НПМ проведено конфіденційне опитування трьох утримуваних осіб, від яких скарг на умови утримання, можливість доступу до правової допомоги, задоволення інших базових потреб та повідомлень про можливі порушення їх прав і свобод не надійшло.

У двох утримуваних осіб гр. К. і Г. при поміщенні до ІТТ 22.02.2024 виявлено тілесні ушкодження, обставини заподіяння яких (побутові травми) зафіксовано у

Актах про виявлення тілесних ушкоджень від 22.02.2024 (далі – Акт), копію Актів направлено до Лебединського відділу Сумської окружної прокуратури за № 128/46/117/01-2024 та № 129/46/117/01-2024 від 22.02.2024. Викладені у Актах обставини знайшли підтвердження під час конфіденційного спілкування із утриманими особами.

З боку керівництва та співробітників ізолятора групі НПМ надавалося необхідне сприяння, забезпечено доступ до службової документації та усіх службових приміщень ІТТ, створено умови для конфіденційного спілкування з утримуваними особами.

В ІТТ обладнано 2 двомісних камери та 3 одномісних камери, розрахованих на одночасне утримання 7 осіб (фото 5 і 6), та допоміжні приміщення, зокрема: кімната для проведення слідчих дій і побачень (фото 7) , кімната для надання медичної допомоги та проведення оглядів (фото 8), кімната для підігріву їжі (фото 9,10), душова кімната (фото 11) та прогулянковий дворик (фото 13).

Розмір камер відповідає нормам площі для затриманих осіб (не менше ніж 4 м² на кожну особу та 7 м² на камеру).

Усі камери обладнані рукомийниками з системою централізованого водопостачання та санітарними вузлами з кабінами висотою 1,5 м від рівня клозету.

У всіх камерах ІТТ наявне як природнє, так і штучне освітлення. Рівень штучного освітлення в камерах забезпечує комфортний світловий режим.

Вентиляція у камерах припливного типу. Свіже повітря до камер надходить через квартирки, які утримувані особи мають можливість самостійно відкрити зсередини.

Приміщення ізолятору обладнані системою відеоспостереження, камери якої не передають зображення з душових, санітарного вузла, а також із зони роздягання кімнат для обшуку (огляду) та для медичного огляду ІТТ. На вході до ізолятора та у приміщеннях, де ведеться відеозйомка, наявні інформаційні таблички-попередження про відеозйомку (фото 4).

При вибірковій перевірці встановлено наявність архівованих записів, починаючи з 04.11.2023.

Огляд осіб перед поміщенням до ІТТ проводиться у кімнаті для проведення оглядів та надання медичної допомоги. Вилучені у доставлених до ІТТ осіб гроші та цінні речі зберігаються у спеціальних сейф-пакетах.

У разі необхідності утримуваним особам надається медична допомога бригадами екстреної медичної допомоги.

Усі співробітники ІТТ пройшли навчання з надання домедичної допомоги, що підтверджується відповідними документами.

У посадових інструкціях працівників ІТТ наявні пункти про заборону катувань.

В Ізоляторі наявні 6 аптечок для надання домедичної допомоги, наповнення

яких має актуальні терміни придатності (фото 15).

Харчування утримуваних осіб здійснюється на підставі договору укладеного з ТОВ «Фабрика смаку», у вигляді модульного харчування, готові страви у реторт-пакетах розігріваються та подаються утримуваним особам. Декларації виробників про відповідність харчування вимогам показників, що контролюються ДСТУ, ГОСТ або ТУ на готову продукцію, у наявності.

При вибірковій перевірці складських залишків наборів харчування із простроченими термінами придатності не виявлено.

Доступ утримуваних до питної води забезпечено у кожній камері через систему централізованого водопостачання. Відповідність питної води нормативним документам підтверджується Результатом санітарно-мікробіологічного дослідження від 27.09.2023 № 1319.

В ізоляторі наявний прогулянковий дворик. Прогулянковий дворик частково відновлено після того, як його разом із шлюзом для заїзду автотранспорту зруйновано у березні 2022 року внаслідок артилерійського обстрілу збройними силами країни-агресора.

У ізоляторі відсутні окремі кімнати для проведення побачень та спілкування утриманих осіб з адвокатами. Фактично в ІТТ для проведення побачень, конфіденційних побачень із захисником та процесуальних дій використовується єдине приміщення (фото 7), що не суперечить вимогам пункту 6 розділу III Правил внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції України, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25.09.2023 № 777.

Власного укриття в ІТТ № 7 немає. Для укриття персоналу та утримуваних осіб використовується підвальне приміщення у будівлі за адресою: м. Лебедин, вул. Тараса Шевченка, 10 (фото 17, 18). Шлях до укриття пролягає через внутрішній двір відділення поліції № 3 (м. Лебедин). В укритті наявний запас питної води, аптечка для надання домедичної допомоги, бак для нечистот, вогнегасник (фото 19).

Із записів у книзі реєстрації виведення затриманих і взятих під варту осіб з камер встановлено факти регулярного виведення утримуваних осіб з камер під час повітряної тривоги (фото 20).

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення прав осіб з інвалідністю (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009).

1. Наявні у ізоляторі санітарні вузли та душова кімната (фото 11, 12) всупереч нормам Державних будівельних норм ДБН В.2.2 40:2018. «Інклюзивність будівель і споруд» (далі - ДБН В.2.2-40:2018) не забезпечують їх використання особами з інвалідністю через відсутність будь-яких пристосувань для такої категорії осіб.

Порушення права на гідні умови тримання (статті 28, 32, 48 Конституції України, стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

2. В ході відвідування встановлено порушення ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та правил 18.1, 19.3 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць) (далі – Європейські пенітенціарні правила), а саме, в душовій кімнаті ІТТ розміщено 2 місця для миття, між якими відсутня перегородка, або ширма (фото 11), а кабіна санвузла у душовій кімнаті не оснащена дверима (фото 12), що не забезпечує приватність та можливість усамітнення для утримуваних осіб.

Порушення права на підтримання контактів із зовнішнім світом.

3. У Зводі принципів захисту всіх осіб, що піддаються затриманню або ув'язненню в будь-якій формі, затверджений резолюцією № 43/173 Генеральної Асамблеї ООН 9.12.1988, зазначено, що: «Затриманому або особі, що знаходиться в ув'язненні, надається, зокрема, право на відвідування членами сім'ї і листування з ними, а також відповідна можливість спілкуватися із зовнішнім світом згідно з розумними обмеженнями, що містяться в законі, і в встановлених відповідно до закону правилах» [Принцип 19].

Пунктом 24.10 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць) (далі - ЄПП) та пунктом 39 Мінімальних стандартних правил поводження з ув'язненими (далі - Мінімальні стандартні правила) визначено, що ув'язнені мусять мати можливість регулярно одержувати інформацію про суспільні події, а адміністрація місць несвободи має регулярно доводити до відома утримуваних осіб інформацією про найбільш важливі новини, дозволяючи їм читати газети, журнали або особливі тюремні видання, слухати радіо тощо.

Слід зазначити, що утримувані особи, незважаючи на те, що вони затримані або тримаються під вартою, зберігають право на підтримання контактів зі своєю родиною, друзями та зовнішнім світом.

Проте, в ході відвідування встановлено, що камери ізолятора не обладнано динаміками радіомовлення, не у всіх камерах наявні виводи антени телевізійного сигналу.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції в Сумській області:

1. Забезпечити ІТТ устаткуванням відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд»;

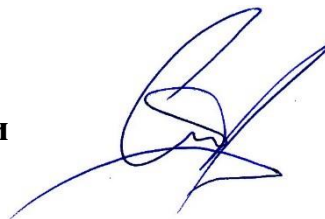
2. Вжити додаткових заходів щодо створення належних умов для реалізації

права утримуваних на приватність та особистий простір;

3. Забезпечити утримуваним особам реалізацію права на зв'язок із зовнішнім світом.

Додаток: фотоматеріали на 4 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Олександр Бурка

Додаток: фото до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

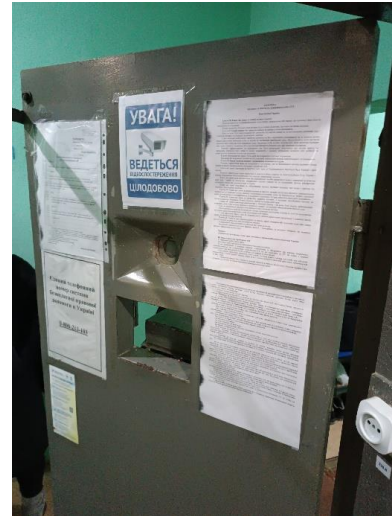

Фото 5

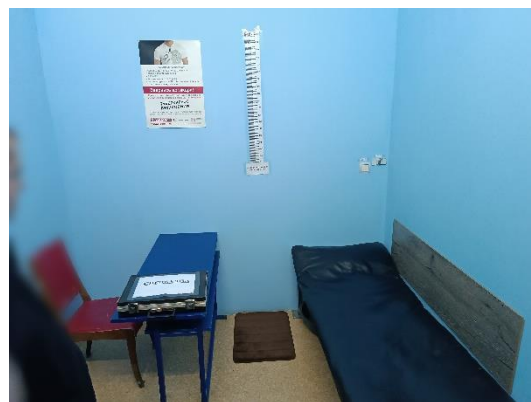
Фото 6

Φοτο 7

Φοτο 8

Φοτο 9

Φοτο 10

Φοτο 11

Φοτο 12

Фото 13

Фото 14

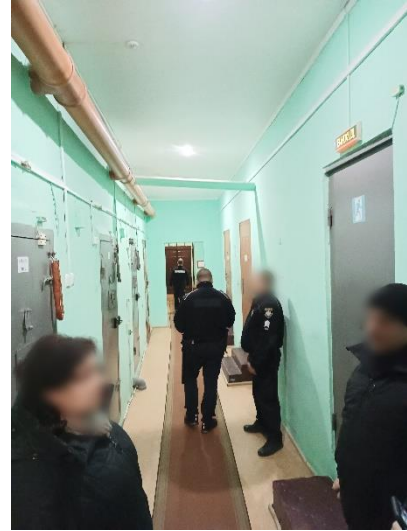

Фото 15

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Фото 19

Фото 20

